LUMO

1

10. Kristinusko Rooman valtakunnassa

- Suvaittu n. 30–112
  - juutalainen lahko
- Vainottu 112–311
  - vainot aluksi lyhytaikaisia ja paikallisia
  - **Trajanuksen periaate** vuonna 112
  - valtakunnalliset **vainot** 250–311

Kristittyjen vainot

- Syitä:
  - keisarinpalvonnasta kieltäytyminen
  - julistus Jumalan valtakunnasta – poliittinen uhka?

- Menettelytapoja:
  - viroista erottaminen
  - kokoontumisen kieltäminen
  - omaisuuden takavarikoiminen
  - johtajien surmaaminen

Hyväksytystä uskonnosta valtionuskonnoksi

- Hyväksytty 311 –
  - **konstantinolainen käänne:** kristityille uskonnonvapaus
  - **valtionuskonto** 380
  - Muiden uskontojen harjoittaminen kiellettiin ja kristinuskosta **ainoa sallittu uskonto** v. 392.

Kirkon sisäinen kehittyminen

- Alkuseurakunnassa keskeistä oli yhteinen ateriointi.
  - Tämä oli nykyisen **ehtoollisen** varhainen muoto.

- **Kaste** liitti seurakuntaan.
- **Kirkkovuosi** vakiintui vähitellen.
  - Varhaisimpia juhlia olivat **pääsiäinen** ja **joulu**.

- Kirkon virat alkoivat kehittyä.
  - **piispat**, **presbyteerit** ja **diakonit**

- Vähitellen seurakunnista muodostettiin **hiippakuntia**.
  - Vaikutusvaltaisimpia olivat Jerusalemin, Antiokian, Aleksandrian, Rooman ja Konstantinopolin hiippakunnat.

Kristillinen oppi muotoillaan

- Tärkeimmät opit tiivistettiin **uskontunnustuksiksi** 300–700-luvulla.

- **Kolminaisuusoppi:** Jumala on yksi, mutta hän toimii kolmena eri persoonana.
  - Jumala: isä ja kaiken luoja
  - Jeesus: Jumalan poika, pelastaja ja syntien sovittaja
  - Pyhä Henki: rohkaisee, luo uskoa ja opettaa ihmisiä

